

Styret i Permian Fund Services AS
Roald Amundsens Gate 6
0161 OSLO

VÅR REFERANSE
18/742

DERES REFERANSE

DATO
28.09.2018

Merknader – endelig rapport

1. Innledning

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn hos Permian Fund Services AS på foretakets kontorer i Oslo den 7. februar 2018. Finanstilsynets foreløpige rapport er fra 29. mai 2018. Foretaket har kommentert foreløpig rapport ved tilsvaret til Finanstilsynets datert 2. juli 2018.

2. Nærmere om Permian Fund Services AS

Permian Fund Services AS er ett av flere datterselskaper til Permian AS. Permian-gruppen har som mål å være Nordens ledende kompetansehus for fondsadministrasjon innen alternative investeringsfond.

I Permian-gruppen inngår også Permian Business Partners AS og Permian Administration AB, som tilbyr henholdsvis fondsadministrasjon og tjenester innen skatt og regnskap i Norge og Sverige, og AIF Depository AS, som har tillatelse til å opptre som depotmottaker for lukkede alternative investeringsfond, jf. forskrift til lov om forvaltning av alternative investeringsfond (AIF-forskriften) § 6-1 første ledd. Alle selskaper er heleide datterselskaper av Permian AS, som igjen eies 50% av Cubera AS, 22,5% av Axel H. Daasvand, 22,5% av Ben Guren og 5% av Marianne Normann. Gruppen har 26 ansatte, hvorav fire er ansatt i Permian Fund Services AS. Noen av disse fire ansatte har deltidsstillinger i andre av gruppens selskaper.

Permian Fund Services AS fikk tillatelse til å forvalte alternative investeringsfond etter lov om forvaltning av alternative investeringsfond (AIF-loven) § 2-2 første ledd 22. september 2016. Foretakets forretningsidé er å være forvalter og utføre risikostyring for alternative investeringsfond som ønskes opprettet av foretak som selv ikke har tillatelse til å være forvalter etter AIF-loven. I de tilfeller hvor kunden har tillatelse til å yte aktiv forvaltning og investeringsrådgivning, kan foretaket utkontraktere porteføljeforvaltningen og markedsføringen av fondet til kunden ved at det inngås en avtale om porteføljeforvaltning. Avtalen regulerer også markedsføringstjenester. Permian Fund Services AS har fortsatt ansvaret for tjenestene, og utfører selv risikostyring og compliance.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Nicole Gola
Dir. tlf 22 93 98 00

3. Konsernforhold og håndtering av interessekonflikter

Permian-gruppen leverer, gjennom de fire datterselskapene, ulike tjenester til forvaltere av alternative investeringsfond og til verdipapirforetak. Enkelte kunder kjøper tjenester fra kun ett av gruppens selskaper, mens andre benytter seg av hele tjenestespekteret, slik som regnskapstjenester, fondsadministrasjon og tjenesten som depotmottaker.

Denne modellen innebærer at selskap innen Permian-gruppen vil kunne overvåke og utføre kontroll med oppgaver gjort av andre foretak i gruppen. En slik modell, der flere selskaper under samme eierskap utøver tjenester for hverandre, har iboende interessekonflikter som må håndteres. Foretaket er i en oppbyggingsfase. Flere av de ansatte deler derfor sin tid mellom Permian Fund Services AS og Permian Business Partner AS. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet faren for rolleblanding innad i gruppen og påpekte at foretaket må påse at organiseringen av arbeidet er innrettet slik at ansatte som utfører oppgaver i andre foretak fortsatt kan utføre sine oppgaver på en måte som til enhver tid sikrer at investorenes og fondenes interesser ivaretas på beste måte, jf. AIF-loven § 3-3. Foretaket må videre påse at kontrollfunksjoner utøves med tilstrekkelig uavhengighet, og at ansatte med ansettelse i flere foretak har tilstrekkelig bevissthet om hvilket foretak de til enhver tid representerer.

Permian Fund Services AS viser i tilsvaret til at foretaket er opptatt av å unngå sammenblanding av roller, og har som forretningsmodell å virke med uavhengighet og med et stort fokus på risikostyring og regeloverholdelse. Det er to personer i foretaket som også har roller i andre selskaper. Disse har samtidig eierandeler i Permian AS. I tilsvaret vises det til at Permian Fund Services AS, etter tidligere påpeking fra Finanstilsynet, i løpet av det siste året har hatt økt fokus på rollebevissthet og at det ikke i noen tilfeller utøves oppgaver eller roller som innebærer risiko for interessekonflikter. Dette er søkt ivaretatt ved blant annet innføring av nærmere angitte rutiner som skal sikre uavhengighet. Det vises også til at ingen av foretakets ansatte utfører oppgaver for AIF Depository AS og at det er foretatt utskifting av styremedlemmer for å skape klarere skiller.

Finanstilsynet tar foretakets kommentarer til etterretning.

4. Markedsføring av alternative investeringsfond

4.1 Egnethetstesting - utkontraktering

Markedsføring av alternative investeringsfond til ikke-profesjonelle investorer skal skje i samsvar med kravene til god forretningsskikk, jf. AIF-loven § 7-3 og verdipapirhandelloven (vphl.) § 10-11 fjerde ledd med tilhørende forskrifter. Dette innebærer at det skal gjøres bestemte undersøkelser som setter foretaket i stand til å vurdere om investeringen vil være i samsvar med kundens investeringsmål, om kunden har nødvendig kunnskap og erfaring til å forstå risikoen og om kunden er finansielt i stand til å håndtere risikoen. Dersom en investering ikke oppfyller disse kriteriene og dermed ikke egner seg for kunden, skal ikke kunden ledes inn i investeringen. De nærmere kravene til denne egnethetstesten og hvilke opplysninger som må innhentes følger av verdipapirforskriften § 10-16 og § 10-18.

Forvaltere av alternative investeringsfond er ved markedsføringen av fondene til ikke-profesjonelle investorer ved henvisningen i AIF-loven § 7-3 til vphl. § 10-11 fjerde ledd, omfattet av de samme krav til utførelse av egnethetstesting, som verdipapirforetak når det ytes investeringsrådgivning og aktiv forvaltning. De undersøkelser og de vurderinger som må foretas for å kunne vurdere om investeringen er egnet for den enkelte, inngår i investeringstjenestene investeringsrådgivning og aktiv forvaltning. Det vises til vphl. § 10-11 fjerde ledd.

Når en AIF-forvalter skal utkontraktere egnethetstesting til andre enn AIF-forvaltere med konsesjon, legger Finanstilsynet til grunn at oppdragstaker må ha tillatelse til å yte investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning. Dette har sammenheng med at egnethetstesting inngår som en sentral del av disse investeringstjenestene, og forutsettes utført av foretak som har de nødvendige kvalifikasjoner og ledelse, samt er omfatta av de regler som gjelder for ytelse av de aktuelle tjenestene. Dette bygger på det alminnelige prinsippet om at utkontraktering av konsesjonspliktige tjenester forutsetter at oppdragstaker har de relevante tillatelser. Finanstilsynet har i sin praksis ikke stilt krav om tillatelse til å yte investeringsrådgivning for AIF-forvaltere som vil markedsføre alternative investeringsfond til ikke-profesjonelle investorer. Disse er etter AIF-loven direkte omfattet av de særskilte krav til investorvern, herunder krav til gjennomføring av egnethetstesting.

Foretaket har opplyst at det var behov for bistand i forbindelse med markedsføringen av fondet Cubera PE VIII AS, og at Permian Business Partners AS bisto foretaket med egnethetstesting. Avtalen er etter det Finanstilsynet forstår, terminert. Permian Business Partners AS er autorisert regnskapsfører. Foretaket har ikke tillatelse til å yte investeringstjenester, og har heller ikke tillatelse som AIF-forvalter.

Som kommentar til Finanstilsynets foreløpige rapport anføres det i tilsvaret at Finanstilsynets krav om at egnethetstesting ved utkontraktering kun kan foretas av foretak med tillatelse til å yte investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning, innebærer en utvidelse av legaldefinisjonen av investeringsrådgivning. Finanstilsynet er ikke enig i dette, og viser til redegjørelsen ovenfor om krav til relevant konsesjon når sentrale deler av konsesjonspliktige tjenester skal utkontrakteres. Hvorvidt de oppgaver som utkontrakteres, utgjør samtlige elementer i det å yte investeringsrådgivning, er ikke avgjørende.

I følge tilsvaret skulle Permian Fund Services AS selv være ansvarlig for egnethetstesting og kundekontroll, mens ansatte i Permian Business Partners AS skulle gjøre det meste av det praktiske administrative arbeidet med å hente inn og systematisere informasjonen fra potensielle investorer. Permian Fund Services AS har videre opplyst at Permian Business Partner AS ikke fikk myndighet til å akseptere investorer for tegning i fondet, eller på noen måte å ta endelige avgjørelser om godkjenning av investorer.

Rådgivning og markedsføring av alternative investeringsfond skal etter AIF-loven § 7-4 dokumenteres, og dokumentasjonen skal være så grundig at Finanstilsynet kan kontrollere om reglene er fulgt. Finanstilsynet har undersøkt fremlagt dokumentasjon knyttet til markedsføringen

av Cubera PE VIII AS. Egnethets skjemaer er merket med Permian Business Partners AS' logo og signert av personer som ikke er ansatt i Permian Fund Services AS. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som viser at ansatte i Permian Fund Services AS har gjort vurderinger i forbindelse med egnethetstestene.

Finanstilsynet vil på denne bakgrunn igjen understreke at egnethetstesting i forbindelse med markedsføring av fond ikke kan utkontrakteres til foretak som ikke innehar de nødvendige tillatelser. Vi minner om at foretaket har ansvar for å sikre klarhet rundt roller i forbindelse med markedsføringen, og for å dokumentere at egnethetstestene utføres tilfredsstillende av foretak som innehar nødvendige tillatelser.

4.2 God forretningsskikk – gjennomgang av et utvalg egnethetsvurderinger

Finanstilsynet har foretatt et tilfeldig utvalg av 24 investorer som har tegnet seg i tre ulike fond hvor Permian Fund Services AS er ansvarlig forvalter. For to av fondene er den daglige porteføljeforvaltningen og markedsføringen utkontraktert til verdipapirforetak (heretter omtalt som Verdipapirforetaket) med tillatelse til blant annet aktiv forvaltning og investeringsrådgivning, jf. vphl. § 2-1 første ledd nr. 4 og 5.

Finanstilsynets gjennomgang av egnethetsvurderingene viser at dokumentasjonen av egnethetstestene ikke har vært tilstrekkelig. Det fremgår av vpf. § 10-16 (2) at opplysninger om en kundes finansielle stilling skal dekke inntektsforhold, aktiva (herunder likvide aktiva, investertringer og fast eiendom), samt normale finansielle forpliktelser. Skjemaet hvor egnethetstesting dokumenteres, er ikke tilstrekkelig nyansert til at Finanstilsynet kan etterprøve om kundenes aktiva tilsier at en investering kan anses egnet. Heller ikke spesifisering av ønsket investeringshorisont anses som nyansert nok.

Det foreligger dokumentasjon som indikerer at investeringene kan anses egnet for investorene, men de vurderingene som ligger til grunn for at en investering er funnet egnet, er ikke tilstrekkelig dokumentert.

Der markedsføringen er utkontraktert til Verdipapirforetaket er egnethetstesting ikke dokumentert i tilstrekkelig grad til at vurderingene kan etterprøves. Verdipapirforetaket har i liten grad dokumentert vurderingene som ligger bak anbefalingen til investorene. Skjemaene som er blitt benyttet til å dokumentere egnethetstesting er også i mange tilfeller unøyaktig utfyllt og delvis mangelfulle.

Finanstilsynet er av den oppfatning at den foretatte stikkprøvekontrollen gir en god indikasjon på den generelle kvaliteten av Verdipapirforetakets egnethetstesting. Permian Fund Services AS har i sin kontroll med de utkontrakterte oppgavene, ikke i tilstrekkelig grad klart å sikre at egnethetsvurderingene er utført på en tilfredsstillende måte. Det er Finanstilsynets vurdering at kontrollen av de utkontrakterte oppgavene ikke har vært god nok, og at Permian Fund Services AS kan kritiseres for manglende oppfølging. Det vises til AIF-loven § 3-5 fjerde ledd jf. AIFM-forordningen art. 75 (e).

I Tilsvaret skriver Permian Fund Services AS at det etter en ny vurdering av investorene som har fått tegnet seg i fondene, holder fast ved at investeringen er egnet for alle som fikk tegne seg. Foretaket er imidlertid enig i at dokumentasjonen bak deres vurderinger av kundenes egnethet burde ha vært bedre. Permian Fund Services AS opplyser at de vil innrette seg etter Finanstilsynets kritikk. Foretaket har videre opplyst at det vil skjerpe sine rutiner rundt stikkprøvekontrollene av egnethetstestene som utføres av andre foretak.

Finanstilsynet tar dette til etterretning.

5. Legitimasjonskontroll og forholdet til hvitvaskingsregelverket

Forvaltere av alternative investeringsfond er omfattet av lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvv). Etter kapitel 2 i loven skal det foretas kundekontroll, blant annet ved etablering av kundeforhold, jf hvv § 6 og 7. Kundekontroll skal blant annet omfatte bekreftelse av kundens identitet på grunnlag av gyldig legitimasjon. Bekreftelse av fysiske personers identitet kan foretas på annet grunnlag enn gyldig legitimasjon dersom den rapporteringspliktige er sikker på identiteten til vedkommende.

For to av fondene er kundekontrollen utkontraktert til Verdipapirforetaket, slik det er adgang til etter hvv. § 11. Foretaket opplyser at det kontrollerer Verdipapirforetakets kundekontroll ved stikkprøver som omfatter omtrent 10 prosent av investorene per fond, og at dette vurderes å være et tilstrekkelig utvalg for å kontrollere at oppdragstaker leverer den kvaliteten som er forutsatt for avtaleforholdet. Samtidig bemerkes at "en slik stikkprøve er strengt tatt overflødig hva gjelder selskapets forpliktelser etter hvitvaskingsloven", da Verdipapirforetaket er pliktet å følge kravene til kundekontroll.

Finanstilsynets har ingen bemerkninger til de kontroller som er utført, men vil understreke at en utkontraktering av kundekontroll etter gjeldende lovgivning ikke unntar foretaket fra ansvar for at kundekontrollen gjennomføres i samsvar med hvitvaskingsloven med forskrifter. For så vidt gjelder ny hvitvaskingslov som trer i kraft 15. oktober i år, presiseres det i § 23 at den rapporteringspliktige løpende skal kontrollere at oppdragstaker gjennomfører den utkontrakterte oppgaven i samsvar med hvitvaskingsregelverket.

For Finanstilsynet

Britt Hjellegjerde
seksjonssjef

Nicole Gola
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.